

A Fővárosi Ítéltábla az **felperes felszámolója** megbízásából eljáró **felperesi képviselő** által képviselt **felperes neve** (felperes címe.) felperes által kezdeményezett, a **alperesi képviselő** által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen Fővárosi Törvényszék 2016. január 27. napján meghozott 30.G.43.922/2015/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt és az alperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott és 9. sorszám alatt kiegészített fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2016. december 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti; fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő perköltség összegét 5.433.500 (Ötmillió-négyszázharmincháromezer-ötszáz) forintra leszállítja; megállapítja, hogy a felperes 400.000 (Négyszázezer) forint ügygondnoki díj viselésére köteles; egyben kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg - a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál letétbehelyezés útján - az ügygondnok részére 100.000 (Százezer) forint ügygondnoki díjat, amely a 11.Gf.40.271/2015. számú másodfokú eljárásban merült fel.

Egyebekben az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a másodfokú bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg - részleges pervesztességére figyelemmel - a felperesnek 130.000 (Százharmincezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget; míg az államnak fizessen meg az illetékes állami adóhatóság külön felhívására - a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - 434.680 (Négyszázharmincnégyezer-hatszáznyolcvan) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy az államnak fizessen meg az illetékes állami adóhatóság külön felhívására - a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - 32.000 (Harminckettőezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 6. sorszámú ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000.000 (kétszázmillió) forintot, és ennek 2008. július 10. napjától a kifizetés napjáig járó, az adott naptári napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű ügyleti kamatát, valamint 2013. július 11. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értékű késedelmi kamatát,

továbbá 5.833.500 forint perköltséget. Az ítéletet fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánította.

Határozatának indokolásában tényként rögzítette, hogy a felperes és a **1. társaság** között 2008. július 10. napján létrejött megállapodás szerint a **1. társaság** vállalta, hogy egyszemélyes tulajdonosként létrehozza az alperesi projekt társaságot ingatlanforgalmazás céljából 500.000 forint alaptőkével. A szerződő felek megállapodtak abban, hogy az előzetes üzleti terv alapján a létrehozandó projekt társaság céljai megvalósításához 200.000.000 forint összegű hitelre van szükség, amelyet a felperes biztosít a megállapodás aláírásától számított 10 munkanapon belül a **1. társaság** számlájára történő átutalással azzal, hogy a **1. társaság** a projekt társaság megalapítását követően köteles az összeget haladéktalanul átutalni „...” megjelöléssel a létrehozott projekt társaság számlájára. Megállapodásuk tartalmazta, hogy a „hiteljogviszony” kizárólag a felperes és a projekt társaság között fog fennállni, amelyről a felek külön „Hitelszerződést” kötnek. A megállapodás értelmében a felperes a kölcsön összegét 5 éves futamidőre bocsátotta a projekt társaság rendelkezésére BUBOR + 1% kamatteher mellett. A 3.1. pontban rögzítették, hogy a futamidő annak lejártá előtt legkésőbb 30 nappal a felek közös megegyezésével meghosszabbítható, a kamat és a tőke futamidő lejártával kerül kifizetésre. A 3.2. pontban a szerződő felek megállapodtak abban is, hogy a kölcsönszerződés részletes feltételeit a **felperes** és a projektársaság között kötendő kölcsönszerződésben rögzítik.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a felperes 2008. szeptember 24-ei átutalással teljesítette a 200.000.000 forintot a **1. társaság** részére.

Az elsőfokú ítélet indokolásában rögzítette, hogy a cégnyilvántartás szerint az alperesi projekt társaság 2008. szeptember 16. napján került bejegyzésre, egyedüli tagja a **1. társaság**.

A peres felek nem kötöttek írásbeli kölcsönszerződést a 2008. július 10-ei együttműködési megállapodás 2.2. és 3.2. pontjában foglaltak ellenére.

A peres felek a 2012. december 31-én „Kölcsönkamat elszámolás” megnevezésű okiratban rögzítették, hogy a kölcsönadó 200.000.000 forintot folyósított az alperesnek, amelynek kamata egyező a jegybanki alapkamattal. Ennek értelmében a megállapodás aláírásakor a kamattartozás összege 62.315.822 forint volt.

A felperes 2013. június 21-ei kezdő időponttal felszámolás hatálya alá került, felszámolója az **felperesi felszámoló**. A felperest képviselő felszámoló a 2013. november 8. napján kelt levelében felhívta az alperest a kölcsönösszeg és annak kamatai visszafizetésére, és egyidejűleg figyelmeztette a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 27. § (2) bekezdésében foglaltakra, mint a mulasztás jogkövetkezményeire. A fizetési felszólítás az alperes bejegyzett alperes címe. számú székhely címéről „cím nem azonosítható” jelzéssel érkezett vissza.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 200.000.000 forint tőke, valamint ezen összeg után 2008. július 10. napjától a kifizetés napjáig felmerült jegybanki alapkamatnak megfelelő évi mértékű ügyleti kamat, 2013. július 11. napjától a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 301/A. § (2) bekezdésének rendelkezései alapján meghatározott mértékű késedelmi kamat, valamint 4.200.000 forint áfa ügynyélői munkadíj megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban megállapította, hogy az alperes az 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatában a felperesi tényállításokat valóban fogadta el, a keresetet elismerte. Rögzítette a perköltség kapcsán, hogy hivatkozása szerint az alperes 2013. óta utánküldést rendelt meg a postától, ezért a posta felelőssége, ha a korábbi kézbesítések nem voltak szabályszerűek.

Az elsőfokú bíróság az elismerő nyilatkozatára tekintettel az alperest a keresettel egyezően marasztalta.

A per során felmerült felperesi perköltség viselésére a pervesztes alperest kötelezte. A felperesi ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján állapította meg, és a (6) bekezdés szerint annak 25%-ára mérsékelte, mert álláspontja szerint a mérsékelt összeg áll arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel. Így 1.050.000 forint + áfa (összesen 1.333.500 forint) megfizetésére kötelezte az alperest. Indokolása szerint további, az alperest terhelő költség az alperesi ügygondnok alap- és megismételt elsőfokú eljárásban felmerült munkadíja, melyet a jogerős 5-I. sorszámú végzésében 300.000 forint összegben állapított meg; a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket 1.500.000 forintban határozta meg; a másodfokú bíróság által megállapított, a másodfokú eljárás során felmerült felperesi jogi képviselői és alperesi ügygondnoki munkadíjat pedig 100.000-100.000 forintban. Rendelkezett továbbá arról, hogy az alperes viseli a 30.G.43.442/2014/16. számú ítélet elleni fellebbezéshez az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket (2.500.000 forint).

Az elsőfokú bíróság az alperesi kézbesítések szabálytalansága és a posta felelősségének kérdése az alperes és a postai szolgáltató közötti jogviszony körébe tartozik, amely nem a jelen per tárgya. Ezek a körülmények nem értékelhetőek a felperes által indított és az alperes által elismert kereset okán az alperes teljes pervesztességével lezárult perben felmerült költségek viselésére.

Az elsőfokú bíróság határozatát a Ptk. 242. § (1) bekezdése, 301/A. § (2) bekezdése, 523. § (1) bekezdése, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 78. § (1) bekezdése, 217. § (1) bekezdése, 221. § (2) bekezdése, 231. § (1) bekezdés d) pontja, 233. § (1) bekezdése; 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alkalmazásával hozta meg.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

Az ítélet annak fő tárgya, a 200.000.000 forint összegű marasztalásra vonatkozó rendelkezése tekintetében 2016. március 3. napján jogerőre emelkedett, erről az elsőfokú bíróság 14. sorszámú végzésével értesítette a feleket.

A felperes fellebbezésében azt kérte, hogy a részére járó perköltség összegét az általa nem előlegezett ügygondnoki díj összegével, azaz 370.000 forinttal mérsékelje a másodfokú bíróság, és ezáltal a javára fizetendő költséget 5.463.500 forintban állapítsa meg. Az ügygondnoki díjat azonban az alperes legyen köteles megfizetni közvetlenül a gazdasági hivatalba történő befizetéssel. Álláspontja szerint a Pp. 77. § és 76. § együttes értelmezése alapján megállapítható, hogy az eljárást befejező határozatában az eljáró bíróságnak szükséghez képest a Pp. 227. § (2) bekezdésének alkalmazásával az ügygondnoki díj előlegezése tárgyában korábban meghozott 5-I. végzését hatályon kívül kell helyeznie, és az ügygondnoki díj viselésére, illetve esetleges előlegezésére vonatkozó döntését ítéletében kell rögzítenie. Erre tekintettel a Pp. 225. § (1) bekezdésben foglaltak alapján a rendelkező rész megváltoztatását kérte a következőképpen: „a bíróság állapítsa meg, hogy az alperesi ügygondnok eljárására tekintettel az alap- és megismételt elsőfokú eljárás során felmerült 300.000 forint és az alapeljárásban hozott ítélettel szembeni fellebbezésre tekintettel folyamatban volt másodfokú eljárásban felmerült, a Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság

által 11.Gf.40.271/2015/4. számú végzésével meghatározott 100.000 forint összegű ügygondnoki díjból - a felperes által nem előlegezett - 370.000 forint ügygondnoki díj viselésére, és 15 napon belül a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál letétbe helyezés útján történő előlegezésére az alperes köteles". Egyúttal kérte az 5-I. sorszámú végzés hatályon kívül helyezését.

Az alperes elsőfokú ítélet ellen benyújtott fellebbezésében az ügyleti kamat időtartama és a perköltség viselés vonatkozásában kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását.

Úgy vélte, jogszabálysértő rendelkezést tartalmaz az elsőfokú bíróság ítélete, mert az a kifizetés napjáig kötelezte a jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű ügyleti kamat megfizetésére. Ezzel szemben - álláspontja szerint - a lejárat napjáig köteles ügyleti kamatfizetésre, azt követően csak késedelmi kamatfizetési kötelezettség terheli. Abban az esetben, ha a bíróság az ügyleti kamat fizetésére a kifizetés napjáig kötelezné, akkor kamatos kamat megfizetésére lenne köteles.

A perköltség viselés tárgyában kifejtette, hogy a Pp. 80. § (1) bekezdés alapján jelen ügyben alkalmazni kell a perköltség viselés általánostól eltérő szabályait, mivel az alperes a perre okot nem adott, és a követelést az első, szabályosan megtartott tárgyaláson elismerte, ezért az alperes költségében a felperest kell marasztalni. Hivatkozott arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.271/2015/4. számú hatályon kívül helyező végzés 6. oldal 3. bekezdése szerint az alperest nem ismeretlen helyen tartózkodó alperesként kellett volna perelni. Az elsőfokú bíróság az alapeljárásban meg sem kísérelte a perindítás időpontjában bejegyzett törvényes képviselő részére a keresetlevelet és az idézést kézbesíteni, holott ügygondnokot az alperes részére a Pp. 74. §-a alapján csak abban az esetben kellett volna kirendelnie, ha az ismeretlen helyen tartózkodó társaságnak nincs bejegyzett és szabályszerűen idézhető törvényes képviselője, aki a társaság nevében a perben jognyilatkozatot tehet.

Álláspontja szerint a per elhúzódásából fakadó költségek nem háríthatók az alperesre. Az alperes igazolta, hogy a perbeli időszakot is érintően, 2013-2014. évekre postai utánküldést rendelt meg, így önhibáján kívül nem értesült jelen perről, a postai kézbesítés nem volt szabályszerű. Vitatta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a kézbesítések szabálytalansága az alperes és a postai szolgáltató közötti jogviszony körébe tartozik. Véleménye szerint az alperes tekintetében szabályszerű első tárgyalásnak a 2015. december 4. napján tartott tárgyalás minősül. Hangsúlyozta, hogy az alperesi ügyvezető részére szabályszerűen megküldött, a 2015. decemberi tárgyalásra szóló idéző végzésre megjelent, a számára igazolhatóan elsőnek minősíthető tárgyaláson a követelést elismerte, így a perre okot nem adott. Fellebbezéséhez csatolta a postai szolgáltatótól utánküldés megrendelésére szóló nyilatkozatának másolatát.

Illetékfeljegyzési jog engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett, fellebbezése kiegészítésében pedig az elsőfokú ítélet előzetes végrehajthatóságára vonatkozó rendelkezés felfüggesztését kérte a per jogerős lezárásáig, figyelemmel az elsőfokú ítélet jogszabályellenes kamatfizetési rendelkezésére. Kérte a tárgyalás tartását is.

A felperes 3. sorszámú ellenkérelmében továbbra is fenntartotta az ügygondnoki díj viselésével kapcsolatos álláspontját, amelyet fellebbezésében részletesen kifejtett. Az alperesi fellebbezés ügyleti kamattal kapcsolatos rendelkezését támadó része vonatkozásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezése megalapozott és helytálló.

Hivatkozott arra, hogy az a körülmény, mely szerint az alperes lejáratkor nem fizeti vissza az általa kölcsönzött pénzüsszeget, nem eredményezi a kikötött ügyleti kamat érvényesítésére vonatkozó jogosultság megszűnését, ez az összeg ugyanis a kölcsönzött pénzüsszeg használatának ellenértéke, míg a késedelmi kamat a késedelem szankciója. Hangsúlyozta, a Kúria BH 2007. 369. számon

közzétett határozata elvi élel rögzíti, hogy az adós által a késedelembe eséstől kezdődően fizetendő kamat egyrészt az ügyleti kamatból, másrészt a költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatból áll.

A perköltségviseléssel kapcsolatos alperesi fellebbezés kapcsán kifejtette: a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 7. § (1) bekezdése rendelkezéséből következik, hogy a társaság kötelezettségévé teszi a cég üzleti és hivatalos iratainak átvételét a székhelyen, eltérő központi ügyintézési hely alkalmazása esetén pedig annak cégjegyzékben történő megjelölését. Az alperes a cégjegyzékben bejegyzett eltérő központi ügyintézési hellyel nem rendelkezett, a hivatalos leveleinek átvétele azonban a székhelyén nem volt biztosított. Az a körülmény, hogy a székhelyen történő kézbesítés esetlegesen a felperes által igénybe vett utánküldési szolgáltatás hibája miatt nem volt teljesíthető, a felperes érdekkörébe eső olyan körülmény, amely konzekvenciáinak levonása jelen per keretein kívül esik.

A felperes fellebbezése nem, az alperes fellebbezése részben alapos.

I. Az alperesi kamatszámítást érintő fellebbezés kapcsán:

Az alperes kamatszámítás körében előterjesztett azon álláspontja, hogy a lejárat napjáig, azaz 2013. július 10. napjáig ügyleti-, majd azt követően, 2013. július 11. napjától csupán késedelmi kamatfizetési kötelezettség terheli, nem helytálló. Téves az a hivatkozása is, hogy abban esetben, ha az ügyleti- és a késedelmi kamat egyidejűleg esedékes, akkor kamatos kamat megfizetésére lenne köteles.

Jelen esetben az alperes *ügyleti kamatfizetési kötelezettségének jogalapját* a peres felek között fennállt kölcsön megállapodás képezi. A peres felek a „Kölcsönkamatos elszámolás” megnevezésű okiratban közös megegyezéssel fogadták el a 2008. július 10. napján létrejött, alapügyletből eredő kölcsön összeg után járó *jegybanki alapkamattal egyezően az ügyleti kamat mértékét*.

Az alperes a megismételt elsőfokú eljárásban az 5. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata szerint „teljes mértékben” valónak fogadta el a felperesi tényállásokat a keresettel kapcsolatban, így a kamatkövetelést is. A kereset egyetlen elemét sem vitatta. A bíróság kérdésére külön is megerősítette, hogy elismeri a keresetet. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163. §-hoz fűzött indokolás szerint „az elismerés a félnek olyan rendelkező cselekménye, amelyben a vele szemben támasztott jogot egészben vagy részben fennállónak, valónak nyilvánítja ki”.

Az alperes fellebbezésében elismerő nyilatkozatát nem vonta vissza, kizárólag az ügyleti kamat megfizetésének végső időpontját, a „teljesítés napjáig” szóló rendelkezést - arra vonatkozó indokolás, illetve alapjául szolgáló jogszabályi hivatkozás nélkül - vitatta. A kamatszámítást egyebekben nem támadta, a fellebbezés nem terjed ki az ügyleti-, valamint a késedelmi kamat mértékére sem.

Az ítéletábra rámutat arra, hogy a bíróság a késedelmi kamat megfizetéséről csak erre irányuló kérelem esetén dönthet, ezt a kívánalmat a felperesi kereset teljesítette. Az alperes - a kétségbe nem vont tényállás szerint - a kölcsön összeg visszafizetésével késedelembe esett, ezért ennek időpontjától esedékessé vált a késedelmi kamatfizetési kötelezettsége, amely a peres felek erre vonatkozó kikötése hiányában jogszabály alapján jár.

Az ügyleti- és a késedelmi kamat eltérő célt szolgál, az ügyleti kamat funkciója, a szerződő felek által a kölcsönadott pénz használatáért történő díj-kikötés, míg a késedelmi kamat a késedelem objektív jogkövetkezményeként megjelenő, törvény által megszabott kárártalány.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 301. § tartalmazza a késedelmi kamat fő szabályát, míg a 301/A. § a gazdálkodó szervezetek jogviszonyaiban alkalmazandó késedelmi szabályokat rendezi. A gazdálkodó szervezetekre vonatkozó szabályozás háttér szabálya a 301. §, azaz a 301/A. §-ban a Ptk. *kizárólag az általános szabálytól való eltéréseket tartalmazza.*

Az ügyletkötés idején hatályos, adott esetben irányadó Ptk. 301/A. § (1) bekezdés szerint a gazdálkodó szervezetek között a késedelmi kamatra vonatkozó szabályokat az e szakaszban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A (2) bekezdés értelmében a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összege.

A kamatszámítás módja a Ptk. 301/A. § speciális szabályai alkalmazása mellett a továbbiakban megegyezik a késedelmi kamat kapcsán a 301. §-ban foglaltakkal. A Ptk. 301. § (2) bekezdése alapján, ha a jogosultnak a késedelembe esés időpontjáig kamat jogszabály vagy szerződés alapján jár, a kötelezett a késedelembe esés időpontjától *e kamaton felül* - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező kamatot, de összességében legalább az (1) bekezdésében meghatározott kamatot köteles megfizetni. A törvény indokolása hangsúlyozza, hogy a Ptk. 301/A. § (1) bekezdése értelmében azokban a kérdésekben, amelyekben a törvény e szakaszban eltérő szabályt nem nevesít, a gazdálkodó szervezetek egymás közötti szerződéses viszonyában is az általános, azaz a Ptk. 301. §-ban nevesített rendelkezések irányadóak, így a Ptk. 301. § (2) bekezdése is alkalmazandó.

A fentiekből következően a jelen esetben a késedelembe esett alperes köteles a kölcsön összeg után a késedelembe eséstől (a jegybanki alapkamattal egyezően megállapított ügylet kamaton felül) a Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Az alperesi fellebbezés korlátai között maradván - a Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében foglalt kamat mérték felülbírálata nélkül - az ítéletábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytálló döntést hozott, amikor az ügyleti kamatfizetési kötelezettségről a kifizetés napjáig rendelkezett, és e kamaton felül megállapította a Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamatfizetési kötelezettséget is.

Ami pontosítást igényel az az, hogy a késedelembe esés időpontjától a kamatfizetés jogcíme helyesen késedelmi kamat, mivel ettől az időponttól maga a késedelmi kamat áll két részből, egyrészt a szerződés alapján járó ügyleti, másrészt (kikötés hiányában) a Ptk.-n alapuló, ott meghatározott mértékű késedelmi kamatból.

A másodfokú bíróság utal arra is, hogy a Ptk. a magánszemélyek közti viszonyokban rendezi a két részből álló késedelmi kamat minimális mértékét, a gazdálkodó szervezetek esetén ezt nem minimalizálja, de a maximális mértékét sem határozza meg.

Az alperesi *kamatos kamat* hivatkozás azért nem foghat helyt, mert ez csak a *kamat „kamatoztatása”* esetén vizsgálható. A felperes kamat utáni kamatkövetelést nem terjesztett elő, ilyen kötelezettséget a bíróság sem állapított meg. Mivel jelen esetben a lejárt ügyleti kamat utáni késedelmi kamat-igény előterjesztésére nem került sor, ezért arról a bíróság sem rendelkezett.

II. Az alperes perköltséget érintő fellebbezése kapcsán:

A perköltség viselése körében nem megalapozott az az alperesi hivatkozás, miszerint a perköltség viselés általánostól eltérő, Pp. 80. § (1) bekezdése szabályai alkalmazását indokolná, hogy az alperes a perre okot nem adott, figyelemmel arra, hogy „az alperes tekintetében szabályszerű” első tárgyaláson (2015. december 4-én) megjelent és a követelést azonnal elismerte.

A Pp. 80. § (1) bekezdése alapján, ha az alperes *a perre okot nem adott, és a követelést az első tárgyaláson azonnal elismeri*, az alperes költségében a felperest kell elmarasztalni.

A perköltség viselés fenti, speciális szabályai alkalmazására *a két törvényi feltétel együttes teljesülése* adhat csak alapot. Jelen esetben az alperes a kölcsön visszafizetése érdekében semmilyen tevőleges magatartást nem tanúsított, felszólítás ellenére a késedelembe eséstől eltelt közel három és fél év alatt nem mutatott fizetési készséget, nem kezdeményezett megállapodást a felperessel, még részletfizetést sem teljesített. A felperesnek egyetlen eszköze maradt a követelése végrehajthatóságának elérése érdekében, a per útján való érvényesítés. Ezen körülmények okot szolgáltatottak a perre. E mellett a perbeli elismerő nyilatkozat nem elegendő annak megállapításához, hogy az alperes a perre nem adott okot.

A polgári peres eljárás szabályai abban is egyértelműek, hogy az első tárgyalásra a Pp. 136. §-ában foglalt szabályok irányadók, ezt követően a tárgyalások folytatólagosak. A folytatólagos tárgyalás nem minősíthető első tárgyalásnak az alperes tekintetében, még abban az esetben sem, ha az első tárgyalásról való távol maradására esetlegesen nem az ő hibájából került sor, és távol maradása miatt nem tudta megtenni esetleges elismerő nyilatkozatát. A fentiek miatt a Pp. 80. § (1) bekezdése szerinti feltételek hiányában nem kellett a felperest marasztalni az alperes költségében.

Az alperes ugyanakkor a perköltség viselés körében hivatkozott arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.271/2015/4. számú végzése indokolásában kifejtette, hogy „az alperes nem ismeretlen helyen tartózkodó alperesként perlendő”. Az alperes részére ügygondnokot a Pp. 74. § alapján csak abban esetben kellett volna kirendelni, ha az ismeretlen helyen tartózkodó gazdasági társaságnak nincs bejegyzett és szabályszerűen idézhető törvényes képviselője. Ennek okán sérelmezte, hogy a per elhúzódásából fakadó költségeket is az alperesre terhelte a bíróság.

A perköltség viselés körében kérte értékelni azt is, hogy a 2013-2014. évekre igazoltan megrendelt postai utánküldés ténye ellenére önhibáján nem értesült a perről.

A Pp. 101. § (1) bekezdése szerint a kézbesítést hirdetmény útján kell teljesíteni, ha a fél tartózkodási helye ismeretlen, vagy olyan államban van, amely a kézbesítéshez jogsegélyt nem nyújt, vagy ha a kézbesítés egyéb, elháríthatatlan akadályba ütközik, illetőleg a kézbesítés megkísérlése már előre is eredménytelennek mutatkozik, továbbá a 100/A. § (4) bekezdésében meghatározott esetben. Hirdetmény útján kell a kézbesítést teljesíteni az ismeretlen örökösök részére is. A (2) bekezdés szerint hirdetményi kézbesítést a bíróság - a 100/A. § (4) bekezdésében és a 386/C. § (3) bekezdésében meghatározott eset kivételével - csak a fél kérelmére, és csak az annak alapjául szolgáló ok valószínűsítése esetében rendelhet el.

A Pp. 74. § értelmében, ha a cselekvőképtelen félnek vagy a jogi személynek törvényes képviselője, illetőleg az ismeretlen helyen tartózkodó félnek meghatalmazottja nincs, a bíróság a fél részére ügygondnokot rendel.

A Pp. 121. § (1) bekezdése alapján a pert keresetlevéllel kell megindítani; a keresetlevélben fel kell tüntetni: egyebek mellett a b) pont szerint a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, lakóhelyét és perbeli állását.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 29. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságot törvényes képviselőként a vezető tisztségviselők képviselik harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt.

Mindebből következik, hogy gazdálkodó szervezet alperes esetében a felperes kötelezettségét képezte a keresetlevélben a székhely címen kívül, a társaság cégnyilvántartásba bejegyzett törvényes képviselőjének a feltüntetése is. A felperes arra helytállóan utalt, hogy a

cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 7. § (1) bekezdése alapján a cég székhelye, a cég bejegyzett irodája, és a bejegyzett iroda a cég levelezési címe az a hely, ahol a cég üzleti- és hivatalos iratainak átvétele, érkeztetés, őrzése rendelkezésre tartása, valamint, ahol a külön jogszabályban meghatározott székhellyel összefüggő kötelezettségek teljesítés történik. Ennek alapján tehát a gazdasági társaságoknak elsősorban a székhely-címen kell a küldemények átvételét biztosítani, ennek sikertelensége azonban még nem alapozza meg az ismeretlen helyen tartózkodás körülményének megállapítását, tekintettel arra, hogy a felperesnek a kötelezettsége a törvényes képviselő címének a bíróság részére történő bejelentése, az alperesi társaság pedig a törvényes képviselője útján is idézhető szabályszerűen, ha az idézést a képviselő átveszi. Amennyiben az alperes székhely címén eredménytelen volt a kézbesítést, a hirdetményi kézbesítés helyett kérnie kellett volna a felperesnek a törvényes képviselő részére történő kézbesítést, és csak ennek sikertelensége alapozta volna meg az ismeretlen helyen tartózkodó alperes részére az ügygondnok kirendelése iránti kérelmét. A megismételt eljárásban a törvényes képviselő részére a kézbesítés azonnal eredményes volt, ezért egyértelműen megállapítható, hogy szükségtelen volt az ügygondnok eljárásra. Ennek pedig az a következménye, hogy a felperes a fenti mulasztásával okozati összefüggésben az ügygondnoki munkadíj perköltségként történő felmerülésével felesleges költséget okozott.

A Pp. 80. § (2) bekezdése alapján az a fél, aki egyes perbeli cselekményeket sikertelenül végez, vagy egyes perbeli cselekményekkel indokolatlanul késedelmeskedik, avagy valamely határnapot vagy határidőt mulaszt, vagy más módon felesleges költségeket okoz, az ebből származó költségeinek megtérítését pernyertessége esetén sem igényelheti, illetőleg az ellenfél ebből eredő költségeinek megtérítésére a per eldöntésére való tekintet nélkül kötelezhető. Ezért a másodfokú bíróság a felmerült perköltség felek közötti megosztása során a felperest marasztalta az ügygondnok díjában, így az alperest terhelő perköltség összegét 400.000 forinttal leszállította. A felperest terhelő ügygondnoki díj viselése mellett, csak 100.000 forint megfizetéséről kellett rendelkezni, mert a felperes 30.000 forintot már előlegezett, és a további 270.000 forint megfizetésére jogerős (5/1. számú) végzés kötelezi, ennek a gazdasági hivatal részére történő megküldéséről az elsőfokú bíróságnak kell gondoskodnia.

III. A felperesi ügygondnoki díjat érintő fellebbezés kapcsán:

Az alperes költségviselés iránti fellebbezésével egyidejűleg elbírálásra került a felperes ügygondnoki díjat érintő fellebbezése is. A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltség viseléséről szóló rendelkezését saját hátrányára kívánta megváltoztatni, a részére járó ügygondnoki díj csökkentésével, és annak alperes általi közvetlen viselése elrendelésével, amely a II. pontban kifejtettek alapján nem alapos.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség viselése körében részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az ítéletábra - a részleges pernyertesség figyelembe vételével - a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a nagyobb részben pervesztes alperest a felperes - az alperes pernyertessége arányában járó ügyvédi munkadíjjal csökkentett - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség viselésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével határozott meg. A peres feleket megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján feljegyzett fellebbezési illeték állam javára történő megfizetéséről - figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra - a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelembe véve

a pernyertesség-pervesztesség arányát.

Budapest, 2016. december 7.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

. Kovács Mária s.k.. Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: